

Pravilnik o pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje

Finančni minister je izdal poseben pravilnik, ki se tiče pobiranja banovinske trošarine na alkoholne pijače. Banovinska trošarina se sme pobirati na en liter vina do največ 1 din (mošt se smatra za vino začeni z 12 novembrom vsakega leta), na eno hektolitrsko stopnjo žganja do največ 5 din. Ta trošarina se plačuje, ko se vino proda ali odstopi za protiusluge denarne vrednosti v neposredno potrošnjo ali prodajo na drobno. Vsi proizvozniki vina in žganja neglede na to, ali proizvajajo vino ali žganje iz lastnih ali nabavljenih sirovin, morajo, če trgujejo z alkoholnimi tekočinami na debelo ali na drobno prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole (če ta ni oddaljena več ko 4 km, sicer občini) v 24 urah po proizvodnji točno količino proizvedenega vina in žganja. Oddelek finančne kontrole ugotovi na kraju samem količino vina in žganja ter jakost žganja in vpiše to v skladiščno knjigo. Trgovcem z alkoholnimi pijačami, ki so hkratu tudi proizvozniki teh pijač, se dovoljuje za domačo rabo brez plačila trošarine od lastnega proizvoda na leto za vsakega člana

rodbine in služinčadi, starejšega od 18 let, 100 litrov vina, če znaša število rodbinskih članov do osem, če pa je število članov večje, za vsakega nadaljnjega člana 50 litrov. Vino, ki se prevaža v količinah nad 10 litrov, mora imeti prevozni list. Trošarini je tudi podvrženo vino, ki ga proda vinogradnik iz lastnega pridelka v količinah nad pet litrov (v večjih krajih nad deset litrov), in sicer plača trošarino sam, če ne znaša količina več kot do 50 litrov, samo če se proda vinskemu trgovcu ali g-stilničarju, plača trošarino ta. Če pa se proda več ko 50 litrov, plača trošarino kupec. — Pravilnik vsebuje precej nejasnosti in dosti trdot za vinogradnika, ki se že tako težko bori za svojo gospodarsko eksistenco. Mislimo, da pri izdelavi tega pravilnika niso bili vprašani za nasvet zastopniki kmetov-vinogradnikov. Zato priporočamo ta pravilnik natančni in podrobni pozornosti članov banskega sveta, Kmečke zveze in Kmetijske zbornice. Pristojni činitelji naj storijo vse, kar morejo, da zavarujejo interese slovenskih kmetov-vinogradnikov.

IZ RAZLIH DRŽAV

V NASI DRŽAVI

Delo finančnega odbora. Še pred novim letom je sprejel finančni odbor proračun vojnega in notranjega ministrstva.

*

V DRUGIH DRŽAVAH

Ostavka stare vlade na Romunskem in sestava nove

Pisali smo o zadnjih parlamentarnih volitvah v Romuniji, pri katerih ni dobila štiri leta vladajoča Tatarescova vlada po zakonu predpisane večine. Tatarescu je odstopil 28. decembra. Kralj je bil zadovoljen z odstopom in je poveril mandat za sestavo nove vlade voditelju fašistične krščanske narodne stranke Oktavijanu Goga. Goga, ki je eden od prvakov protiizidovske krščanske stranke, je sestavil dne 29. decembra novo vlado iz osmih članov svoje stranke, trije ministri so narodni zaristi (kmečke stranke), ki so pa izstopili iz stranke in tvorijo v vladi nadstrankarje, en minister pa pripada romunski fronti. Vojni minister je general Antonescu, minister mornarice in letalstva je strokovnjak Ironescu. Zunanje ministrstvo je prevzel Micescu, pristaš krščanske stranke, a je pripadal poprej »Železni gardi«. Notranji minister je zarist Armand Galinescu.

Takoj po zaprisegi je kralj nagovoril nove ministre z besedami: »Stopili ste na novo pot, katere smernica je nacionalizem. To geslo je lepo, toda ga je težko uresničiti. Gotovo boste imeli toliko modrosti in požrtvovalnosti, ki sta potrebni, da svojo nalogo brez obotavljanja izpolnite. Značaj vaše vlade je v geslu: Bog, kralj, narod! Nacionalizem se mora naslanjati na kmečko ljudstvo, ki tvori temelj države. Trije pojmi v visokem geslu so znamenja za slovo v bodoči vladi, in prepričan sem, da boste znali vsi izpolniti svojo visoko nalogo.«

krščanski značaj je poudarila nova vlada s tem, da se je koj po zaprisegi podala v slovesnem prevodu v cerkev, kjer je bila zahvalna službo božja.

Opisano vladno komunistično vedenje je vzbudilo protivništvo na straneh odmev. Desničarji so opozorili na mnogo novih idej, levičarsko se ukvarja s temnimi prerokbami. Nova vlada ne razpolaga v zbornici z večino. Najbrž bo komaj izvoljeni parlament razpustila tik pred 17. februarjem in razpisala nove volitve v prvi polovici aprila.

Z novo vlado se je postavila Romunija na protikomunistično stran. Nemško in italijansko časopisje je novo vlado toplo pozdravilo; razočarana je najbolj samo levičarska Francija.

Italijani so prepričani, da bo nova romunska vlada priznala zasedbo Abesinije po Italiji in da bodo v kratkem času njenemu zgledu sledile vse druge balkanske države.

*

Avstrija vrača Habsburžanom odvzeta posestva. Avstrijska vlada je na podlagi posebnega in pred nedavnim uveljavljenega zakona vrnila Habsburžanom odvzeta posestva v zopetno zasebno last. Ta vrnjena veleposestva merijo 26.500 ha in so vredna 500 milijonov dinarjev. Itak bogata habsburška rodbina bo z vrnjeno posestjo razpolagala čisto po svoji volji.

Madžarska dobi nov volilni red. Madžarskemu parlamentu je bil predložen 30. decembra zakonski predlog o spremembi doseданjega volilnega reda. Po novem predlogu bo zvišano število poslancev od 245 na 260. Izvoljen bo lahko vsak, ki izvršuje že deset let kak poalic ali pa je sicer v javnem življenju koristno na delu. Volil bo lahko vsakdo, o katerem je dokazano, da je pismen ter biva štiri leta v občini. Kandidat, ki hoče zmagati, mora zbrati najmanj 40% vseh glasov. Opuščeno je načelo

absolutne večine ter bo uveljavljeno načelo relativne večine, vendar bo uvrščen dodatek o zgoraj omenjenih 40% vseh glasov.

Komunisti zanetili nevarno stavko v Parizu in okolici. Zadnje dni sta doživela Pariz in okolica nevarno stavko javnih in zasebnih nameščencev, in sicer 400.000 po številu. Ustavljeno je bilo obratovanje vodovoda, plinaren, elektraren in prevoza. Stavka je bila delo komunistov po naročilu iz Moskve. Vodstvo je bilo v rokah komunistov, ki hočejo povzročiti nemire in se revolucionarnim potom polastiti državne oblasti. Posredovanje francoske vlade »ljudske fronte« je bilo brezuspešno in radi tega je napovedala vlada 29. decembra, da bo posegla v stavko z močno roko.

Francoska vlada udušila stavko s posredovanjem vojaštva. Zgoraj poročamo o obsežni stavki, katero so povzročili v Parizu in po okolici iz Moskve nahujskani komunisti. Vodstvo stavkovnega pokreta je dne 30. decembra sklenilo opustiti nadaljevanje stavke. Stavkovni odbor je bil prisiljen, da opusti štrajk, ker je vlada izdala poziv vojaštvu, da obnovi promet v mestu.

Angleški zunanji minister dobil pomočnika. Angleški zunanji minister Eden je dobil za Novo leto radi izredno zamotanega zunanjega položaja pomočnika. Pomočnik ali prvi diplomatski svetovalec vlade je postal Vansittart, prvi ravnatelj zunanjega ministrstva.

Kralj odstavil egiptovsko vlado. Mladi egiptovski kralj Farouk je odstavil čez noč njemu nasprotno vlado. Takoj je bila imenovana nova vlada, katera je sestavljena iz skupin opozicije.

Nova ustava na Irskem uveljavljena. Nova irska ustava je bila izglasovana pri volitvah, ki so bile obenem tudi parlamentarne volitve. Pri teh volitvah predsednik De Valera ni dobil absolutne večine, ampak ima v parlamentu ravno toliko poslancev kakor opozicija. Nova ustava je stopila v veljavo 29. decembra. Irska je dobila ime »Ireland«, dosedanje ime »svobodna država Irske« se ne bo več rabilo. Nova ustava ne pozna nobenega zastopnika angleške krone in nobene prisege pri tej kroni. Galski jezik dobi prvo mesto pred angleškim in katoliška cerkev pred drugimi veroizpovedmi. Irska je z uvedbo nove ustave povsem samostojna država. Bodočnost bo pokazala, ali bo osamosvojitve Irski tudi v gospodarsko korist.

Grozna bilanca usmrtev in nasilja v Rusiji za 20 letnico boljševiške revolucije. Pred nedavnim so slavili v Rusiji 20 letnico boljševiške revolucije. Ob tej priliki je bila predlagana pomilostitev za politične krivce, pa jo je krvavi diktator Stalin odločno odklonil. Kakor smo poročali, so doživeli v Rusiji pred kratkim komedijo volitev v vrhovne sovjete. Od 159 članov glavnega odbora komunistične stranke, ki so bili leta 1936 navzoči na kongresu stranke, je bilo pri sedanjih volitvah na svobodi samo še 23. Ostalih 136 je bilo ustreljenih, pregnanih ali pa so še v zaporih in čakajo na smrt. Dasi je bilo pred kratkim ustreljenih zopet devet vodilnih komunistov, je v pripravi obravnava proti 250 osumljenim, ki so bili na važnih mestih komunistične organizacije in so sedaj že v zloglasni moskovski ječi Ljubljanka, v kateri ima glavno besedo ruska tajna policija ali čeka. Te dni so poslali nad 60.000 političnih kaznjencev, ki so bili zaprti po ječah in koncentracijskih taborih GPU (tajne po-

licije ali čeke), v mejne pokrajine med sovjetskim Turkestanom in Kitajsko. Večina kaznjencev je že dospela v Almo Ato, prestolico Kazakstana. Od tu jih bodo deloma z letali, deloma s karavanami poslali na mejo, kjer bodo morali graditi utrdbe v okrog 100 km dolgem pasu. Drugi bodo

morali v divjih puščavskih in gorskih obmejnih predelih zidati bencinska in petrolejska skladišča na oporiščih za sovjetsko letalstvo. Delo teh nesrečnežev je preračunano na dve leti, če bodo delali naglo in z vsemi silami, za kar bo pač poskrbela — GPU.

Novice iz španske državljanske vojne

Špansko bojišče z mestom Teruel. Ortano ozemlje je še v rokah rdečih.

Boji za Teruel

Poročali smo v zadnji številki lani, da so napadli rdeči z vojsko 26.000 mož proti severovzhodu med gorami ležeče mesto Teruel, ki je v rokah nacionalistov. Rdeča ofenziva je uspela v toliko, da so komunisti po srditih bojih vdrli v predmestja, a so se jim branilci z največjo hrabrostjo postavili v bran v tako zvanem starem Teruelu. Kakor hitro je zaznal general Franco za napad na Teruel, s katerim so hoteli komunisti zabiti zmeđo v nacionalistično

odločilno ofenzivo, je poslal obleganim in v Teruelu ogroženim junakom z dveh strani znatno pomoč. Ta nacionalna pomoč ima za cilj: obkrožiti rdeče desno krilo in izzvati končno odločitev baš v tem oddelku na 25 km dolgi fronti.

Poročilo rdečega poveljstva od 29. decembra priznava, da je uspelo braniteljem Teruela prebiti v neposredni bližini mesta rdečo fronto. Zaradi teh posrečenih napadov nacionalnih čet komunisti niso mogli nadaljevati osvojevalnih poskusov.

Japonsko-kitajska vojna

Kitajsko bojišče, kjer pripravljajo Japonci pohod na mesto Kanton z velikega otoka Formoza.

ZAVAROVANJE SLOV. GOSPODARJA!

Samo oni, ki bodo imeli do konca januarja 1938 plačano vso naročnino za celo leto 1938, bodo imeli svoje hiše po pravilniku zavarovane za 1000 din. Plačajte torej pravočasno in kdor nima v celoti plačano, naj doplača. Celoletna naročnina znaša 32 din.

Plen Japoncev v zavzeti kitajski prestolici

Z zavzetjem kitajske prestolice Nankinga je po obvestilu japonskega glavnega poveljstva padlo zmagovalcem v roke: 108 velikih topov, 19 poljskih in gorskih topov, 79 metalcev min, 37 protiletalskih topov, 411 težkih in 956 lahkih strojníc, deset tankov in več tisoč pušk. Pri umiku so prepuščili Kitajci Japoncem v pokop 33.874 mrtvih.

Prodiranje Japoncev v Santungu

Japonske čete so zavzele po kratkem terljutem boju glavno mesto kitajske pokrajine Šantung, Cinan. Z zavzetjem Cinana je Japoncem odprta pot v Cintav, kamor so že začeli pohod ob obeh straneh tamošnje železniške proge.

Neuspeli Japoncev v Šansiju

Toliko zmagovito prodiranje in osvajanje Japoncev v pokrajini Šansi je zaustavila osma kitajska armada, kater šteje 60.000 mož. Kitajci so prisilili v Šansi nekatere japonske oddelke k umiku iz so jih povsem pregnali iz nekaterih okrožij.

Oprezne priprave Japoncev na zasedbo Kantona

Zadnjič smo poročali, da vršijo Japonci z vso opreznostjo priprave za zasedbo mesta Kanton, ki je vsestransko središče južne Kitajske. Po poročilih od 28. decembra se je izkrcal na otoku Vongnanu v neposredni bližini portugalske kolonije Macao v širšem območju Kantona večji oddelek japonskih mornariških strelcev. V Hongkongu (ki je ob morju in je angleška last) so prepričani, da je to prvo izkrcanje znak za pričetek prepeljave močne japonske armade, katera je že pripravljena za osvojitve južne Kitajske na velikem japonskem otoku Formoza. S Formoze bodo prepeljali Japonci na ladjah številne čete pod zaščito svojega vojnega brodovja in jih bodo izkrcali v okolici Hongkonga. Japonsko brodovje je doslej križarilo po prostem morju med kitajsko južno obalo in Formozo. Očasa do časa so se približale japonske ladje kitajski obali, da bi dognale, kje bi se po srečilo izkrcavanje japonske armade brez večjih žrtev.

NE POZABITE NA SLOMSEKA!

Mariborski vladika g. knezoškof dr. Ivan Tomažič je na novega leta dan izjavil, da bo najbrže letos mogoče že poslati v Rim celotni spis za beatifikacijo Slomška. Ne pozabimo, da imamo list, ki nas stalno obvešča o vsem delu za Slomška in da bi bilo zelo prav, ako bi ga imela vsaka hiša, posebno še, ker stane samo 15 din celoletno. To je list »Kraljestvo božje« in se nareča v upravi v Mariboru, Koroška cesta 5.